

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทำวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกำนันและ
ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยและ
กำหนดวิธีการวิจัยไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขต
อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีกำนัน จำนวน 10 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 135 คน
รวมทั้งสิ้น 145 คน (ฐานข้อมูลงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯอำเภอนาเชือกข้อมูล ณ วันที่ 30
เมษายน 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 107 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตร
ของ Taro Yamane. (1973 : 727 ; อ้างถึงใน รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 70) ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

E = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้กำหนดไม่

เกิน 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{145}{1+145(0.05)^2}$$

$$n = \frac{145}{1+145 \times (0.0025)^2}$$

$$n = \frac{145}{1.36}$$

$$n = 106.61$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณ สูตรทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) คำนวณ ได้ 106.61 คน เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ วิจัย จึงปัดเศษเป็นจำนวนเต็ม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 107 คน

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการแบ่งตามตำแหน่งคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 107 คนออกโดยแบ่งสัดส่วนที่เท่ากัน

ลำดับที่	ประชากร	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
1	กำนัน	10	8
2	ผู้ใหญ่บ้าน	135	99
	รวม	145	107

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

3.2 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของในแต่ละตำแหน่งแล้วใช้วิธีจับฉลาก โดยเขียนชื่อ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ลงในกล่อง เขย่าให้คละก้นไป แล้วหยิบออกมาที่ละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็เขียนไว้แล้วนำกลับเข้าไปในกล่องเพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งตำแหน่งก็จะทำการจับสลากของแต่ละตำแหน่งไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบจะได้กลุ่มตัวอย่าง 107 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาโดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามประเภทเลือกตอบ มีคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

2.1 เป็นแบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่จำนวน 10 ข้อ

2.2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 34 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของกำนัน และ ผู้ใหญ่บ้าน มีลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-end Question)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสารพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ อันจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 ศึกษาแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.4 นำร่างแบบสอบถามที่ได้จัดสร้างขึ้นนี้ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ และพิจารณาแก้ไขข้อความ ความหมายให้ครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจน ถูกต้องและสมบูรณ์

2. การหาคุณภาพของแบบสอบถามคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยวิธีการ IOC (Index of Item-Objective Congruence) เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป มีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

2.1.1 นางสุภาพ ทองนุช วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามที่ปรึกษาด้านภาษาไทย

2.1.2 นางสาวกัญญ์ลักษณ์ สิทธิจันทร์ สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง นักบริหารงานบุคคลเทศบาล ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามที่ปรึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร

2.1.3 นางสาวคำพอง พิมพ์สา วุฒิการศึกษามหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่ปรึกษาด้านวัดผลการศึกษา

2.2 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตอำเภอเมืองจำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหา Item Total Correlation ได้ค่าระหว่าง 0.31 ถึง 0.91 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของ Cronbach. (1990 ; อ้างถึงใน สุวิธาน มนแพวงสานนท์ (2543 : 129) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย
2. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความร่วมมือจากที่ทำการปกครองอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในการตรวจสอบสถิติกลุ่มประชากรและเก็บรวบรวมข้อมูลที่กำหนดไว้
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง แก่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ 2557 ถึง เดือน มีนาคม 2557 เป็นเวลาประมาณ 60 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อที่กำหนดเกณฑ์ของการให้คะแนน ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 103)

มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 และข้อที่ 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (รังสรรค์สิงห์เลิศ. 2551 : 186-188)

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายความว่า ระดับการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายความว่า ระดับการการปฏิบัติหน้าที่มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.4	หมายความว่า ระดับการการปฏิบัติหน้าที่ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายความว่า ระดับการการปฏิบัติหน้าที่น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายความว่า ระดับการปฏิบัติหน้าที่น้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และกฎหมายอื่นที่กำหนดไว้เป็นอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Stepwise Method) รูปแบบของสมการเส้นตรงเพื่อที่จะพยากรณ์ค่าตัวแปรตาม (Y) เมื่อทราบค่าต่างๆของตัวแปรอิสระ (X) จำนวน K ตัว

สมการรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_kx_k$$

Y คือ ค่าตัวแปรตามที่ได้จากการพยากรณ์เมื่อทราบค่าตัวแปรอิสระ

a คือ ค่าคงที่ (Constant Term) ของสมการถดถอยในรูปของกลุ่มตัวอย่าง

$b_1, b_2, \dots, b_k$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระหรือค่าอิทธิพลหรือค่าน้ำหนักของแต่ละตัวแปรว่าสามารถอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

$X_1, X_2, \dots, X_k$ คือ ค่าของตัวแปรอิสระที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ในรูปคะแนนดิบ เปลี่ยนสมการในรูปคะแนนดิบเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = B_1 Z_1 + B_2 Z_2 + B_3 Z_3 + \dots + B_x Z_x$$

Z คือ ค่าของตัวแปรตามที่ได้มาจากการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน เมื่อทราบค่าคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ

B คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยส่วนย่อยมาตรฐาน (Coefficient)

$B_x Z_x$ คือ คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ

6. สรุปข้อเสนอแนะตอนที่ 4 ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอด้วยพรรณนาความ